

Kommunfullmäktige

**Nr 73. Interpellation av Stefan Hanna (C) om rektorernas rådighet.
KSN-2016-0669**

Det lokalförsörjningsprogram som lanserades i mars 2016 var omfattande och syftade till att spara in på utbildningsnämndens budget genom nedläggande, omflyttningar och byggande. Det går dock inte att endast se till lokalerna när vi nu har stora utmaningar i och med det stora mottagandet av nyanlända elever. En omfattande del av befolkningstillväxten i Uppsala 2015, utöver nyfödda, är flyktingar från utlandet som snabbt måste in i ett redan pressat skolsystem.

Som läget ser ut nu riskerar vi sämre resultat bland eleverna, utbrändhet hos de anställda och en stegrande segregation i samhället. Politiken gör bäst i att lita på dem ska utföra det faktiska jobbet och på så vis nå resultaten för våra barn. Något som dock är svårt då rektorerna har mycket begränsad rådighet över skolfastigheterna, IT-systemen och personalfrågor. Centralstyrningen av det mesta kopplat till skolan är destruktivt och öppnar inte tillräckligt upp för att rektor och hans ledning ska kunna vidta de åtgärder som bäst klarar kunskapsmål och en ekonomi i balans. Varje skola är unik med unika elever, lärare och skolledning. Unika verksamheter måste också ges ordentlig rådighet att styra verksamheten.

En av de få saker en kommunal rektor kan styra i dag är lokala arbetstidsöverenskommelser. De kan alltså endast öka tiden som varje lärare undervisar för att klara besparingskraven då det inte finns någon enhetlig linje för hur stor del av arbetstiden som ska användas till undervisning. På gymnasieskolorna i Uppsala finns i dag endast lokala policys vilket gör att lärarna undervisar olika mycket från skola till skola. Från ett arbetsgivarperspektiv är det oklokt och fegt att rektorerna, nu när skolan ska spara, internt tvingas skapa konkurrens mellan lärarna på olika skolor i kommunen. När skolan centraliseras minskar inflytandet från de som kan se och lösa problemen. Ger vi dem större handlingsutrymme kan de få eleverna att nå bättre studieresultat och dessutom en bättre inkludering för nyanlända.

Med anledning av ovan vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande, Marlene Burwick (S);

- Hur mycket påverkar rektor i praktiken sina lokalkostnader och vilket ansvar har rektor för de lokaler som skolan nyttjar?
- Hur självständig är en rektor när det gäller att anställa eller avveckla en medarbetare?
Hur stort mandat har rektor kopplat till IT-stöd?
- Hur självständiga är våra kommunala skolor att välja och avveckla programutbud?
- Av vilket skäl väljer kommunen att i princip enbart decentralisera frågan om hur lärarens tid ska användas?

Stefan Hanna (C)
Kommunalråd

Svar på interpellation

Hur mycket påverkar rektor i praktiken sina lokalkostnader och vilket ansvar har rektor för de lokaler som skolan nyttjar?

Sättet rektor kan påverka lokalkostnaden per elev är genom att bygga en organisation som utnyttjar lokalerna på mest effektiva sätt. Då alla skolor är byggda på olika sätt så har alla rektorer olika förutsättningar för att påverka lokalkostnaden per elev. Då Uppsala kommun som huvudman för gymnasieskolan måste säkra en likvärdighet i resursfördelningen sätts inför varje år ett ekonomiskt resultatkrav på varje rektor där möjligheten att påverka lokalkostnaden per elev är en faktor som påverkar resultatkravet.

Rektor ansvarar för att personal och elever har en god arbetsmiljö.

Alla rektorer kan begära en förändring av sina lokaler. Dessa förfrågningar utvärderas sedan utifrån ett helhetsperspektiv för att säkra planering i 0-19-perspektivet samt att lokalkostnaden per elev hålls enligt de direktiv KS satt upp.

Hur självständig är en rektor när det gäller att anställa eller avveckla en medarbetare?

Rektor ansvarar helt för att anställa eller avveckla medarbetare inom de ramar som finns i nationella arbetsrättsregler som de policys som beslutats i kommunen. Det innebär exempelvis att vid rekrytering så måste rektor ta hänsyn till personer som av olika skäl har förtur.

Hur stort mandat har rektor kopplat till IT-stöd?

Rektorer, tillsammans med Utbildningsförvaltningens ledning sätter agendan för skolans behov av IT-stöd. KLK-IT säkrar verksamhetsnyttan i skolans arbete samt att de följer Uppsala kommuns riktlinjer och policyer för styrning- ledning- utveckling av IT i Uppsala kommun.

Hur självständiga är våra kommunala skolor att välja och avveckla programutbud?

Programutbudet beslutas av nämnden. Vilka skolor som sedan ska ha de olika programmen eller om ett program ska finnas på flera skolor styrs av faktorer som exempelvis ekonomisk bärkraftighet för enhet kontra helhet, intern konkurrens och extern konkurrens från friskolor. Förvaltningen för en aktiv dialog med skolorna innan dessa beslut tas.

Av vilket skäl väljer kommunen att i princip enbart decentralisera frågan om hur lärarens tid ska användas?

Rektor beslutar enligt skollagen över sin inre organisation och har ett ansvar att leda den pedagogiska verksamheten. Varje skola är unik och det innebär att varje rektor måste ha friheten att utifrån sin enhets förutsättningar få leda och fördela arbetet. I frågan om hur lärarens tid ska användas så finns det reglerat i ett nationellt avtal som alla rektorer följer. Avtalet betonar vikten av att en dialog förs mellan varje lärare och rektor då varje lärare har olika förutsättningar för sitt arbete.